

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Ombudsman

**Domnului Dan Halchin,
Chestor de poliție penitenciară,
Director General,
Administrația Națională a Penitenciarelor**

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IESIRE Nr. *1821* / 19.FEB.2025

RECOMANDAREA

nr. *19* din *19* februarie 2025

privind respectarea art. 46 din Legea 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu ca urmare a petițiilor înregistrate sub nr. 18213 și nr. 18244 din 10 iunie 2024, respectiv 20158 din 27 iunie 2024, prin care doamna domiciliată în Orașul _____ str. _____ nr. _____ bl. _____ sc. _____ ap. _____ județul _____ ne prezenta situația domnului _____ deținut la acea dată în Penitenciarul Arad. Astfel, potrivit petentei (mama deținutului), transportul deținuților între penitenciare se realizează cu autospeciale care pun în pericol viața acestora, datorită condițiilor improprii (volum de aer insuficient, fără centuri de siguranță sau spațiu suficient pentru toate persoanele aflate în interior). În acest context, mama deținutului își exprima nemulțumirea și față de distanța și timpul pe care fiul său a fost nevoit să le suporte cu ocazia transferului său între diferite penitenciare, în pofida afecțiunilor medicale de care suferă acesta.

ASTFEL, pentru lămurirea situației, am solicitat informații atât Administrației Naționale a Penitenciarelor, cât și Registrului Auto Român.

În răspunsul transmis, **Administrația Națională a Penitenciarelor** a reiterat în răspunsul care ne-a fost comunicat, dispozițiile art. 46 din Legea nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, respectiv dispozițiile art. 110 din Hotărârea Guvernului nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, referitoare la condițiile principale prevăzute de lege pe care trebuie să le îndeplinească autospecialele destinate transportării persoanelor private de libertate:

- asigurarea iluminării naturale, aerisirea și confortul termic;
- expunerea cât mai puțină privirii publice;
- trape de aerisire-ventilație și dotarea cu sisteme de încălzire;
- condiții care să asigure o iluminare și aerisire corespunzătoare;

- dotarea cu sisteme de încălzire asigurate atât prin aeroterme cât și prin agregate independente de încălzire;
- scaune confecționate din poliesteri armați cu fibră de sticlă (PAFS), cu o formă anatomic normală poziției în șezut (similare celor utilizate în mijloacele auto de transport în comun), toate fiind dotate cu centuri de siguranță.

De asemenea, prevederile legale mai sus menționate fac referire și la procedurile de transfer ale persoanelor private de libertate, în acest fel precizându-se faptul că, *"transferurile se execută pe segmente și în zile diferite, cu opriri în toate unitățile de pe traseu, până la destinație, ocazie cu care, deținuților le este asigurat accesul la grupuri sanitare, apă potabilă, mișcare în aer liber și locuri speciale destinate fumatului"*.

În ceea ce privește numărul autospecialelor destinate transportului persoanelor private de libertate, aflate în dotarea unităților subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor, la data transmiterii informațiilor ni s-a comunicat că acesta era de 191 autovehicule cu o vechime după cum urmează:

- 90 autospeciale - an de fabricație 2004-2010;
- 21 autospeciale - an de fabricație 2011 - 2015;
- 62 autospeciale - an de fabricație 2016 - 2020;
- 18 autospeciale - an de fabricație 2021 - 2024;

În legătură cu acest subiect, ni s-a menționat în principal faptul că, *Registrul Auto Român (RAR) este organismul tehnic de specialitate desemnat de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii ca autoritate competentă în domeniul vehiculelor rutiere, siguranței rutiere, protecției mediului înconjurător și asigurării calității, precizându-se faptul că, nu au existat cazuri în care autospecialele să efectueze misiuni de transport deținuți cu Inspekția Tehnică Periodică expirată.*

Totodată, ni s-a comunicat faptul că, în raport de necesitățile identificate la nivelul fiecărei unități subordonate, la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor, la data primirii informațiilor existau în curs de derulare două proceduri de achiziție centralizată având ca obiect furnizarea de autospeciale transport persoane private de libertate cu capacitatea de 16, 22 și 44 locuri, pentru o perioadă de 36 de luni.

În ceea ce privește susținerile aparținătorului persoanei private de libertate, autoritatea sesizată ne-a transmis faptul că, *"verificările efectuate nu au relevat aspecte probatorii în susținerea celor menționate"*, în plus, precizându-se faptul că, deținutul în cauză *"a primit asistență medicală corespunzătoare afecțiunilor de care suferă, fiind dispensarizat conform indicațiilor medicilor specialiști"*.

În urma solicitărilor pe care le-am adresat Registrului Auto Român, acesta ne-a transmis în esență următoarele:

"Legislația tehnică de omologare aplicabilă din acest punct de vedere (Regulamentul UE 2018/858) nu prevede o încadrare rezervată exclusiv acestui tip de vehicule. Prin urmare, acestea sunt încadrate conform Anexei I la regulamentul menționat anterior, ca vehicule cu destinație specială de tip SG99 alte activități.

Referențialul tehnic aplicabil la omologarea vehiculelor speciale de tip SG este prevăzut în Apendicele 4, Partea III a Anexei II la Reg.(UE) 2018/858 și nu prevede cerințe tehnice specifice activității de transport al persoanelor private de libertate.

Eventualele cerințe specifice sunt stabilite de către beneficiar, conform caietului de sarcini, Registrul Auto Român (RAR) având posibilitatea acordării unor derogări de la cerințele de omologare, conform Pct.9, Secțiunea 1, Cap.II al Reglementărilor privind omologarea individuală, eliberarea cărții de identitate și certificarea autenticității vehiculelor rutiere, precum și eliberarea atestatului tehnic pentru mașinile autopropulsate și pentru vehiculele lente - RNTR 7, aprobate prin O.M.T.I. nr.23 86/2024, în cazul vehiculelor complete, completate, carosate sau modificate pentru a fi utilizate de forțele de menținere a ordinii publice (forțele de securitate a statului, de poliție, de jandarmerie sau poliția de frontieră), serviciile de protecție civilă, serviciile de luptă împotriva incendiilor (pompieri) și alte servicii de urgență (servicii de ambulanță și medicină, pentru acordarea ajutorului de urgență sau servicii de descarcerare), pentru elementele constructive aferente utilizării specifice/speciale, atunci când respectarea condițiilor tehnice este incompatibilă cu utilizarea respectivă”.

În acest context, având în vedere informațiile primite din partea Administrației Naționale a Penitenciarelor, dar și faptul că, aspectele referitoare la condițiile improprii de transport ale deținuților au mai făcut obiectul petițiilor adresate instituției Avocatul Poporului în trecut, pentru lămurirea situației de fapt, în temeiul art. 25 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, au fost întreprinse o serie de anchete la mai multe autorități publice, după cum urmează: Penitenciarul Mărgineni, Penitenciarul de Femei Târgșorul Nou Ploiești, Penitenciarul Aiud, Penitenciarul Arad, respectiv Unitatea de Logistică și Achiziții Centralizate a Poliției Penitenciare din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Concluzie: În urma tuturor anchetelor efectuate a rezultat faptul că, deși majoritatea autospeciilor corespund atât din punct de vedere tehnic, cât și din punct de vedere al condițiilor necesare transportului persoanelor private de libertate în condiții de siguranță, există și situații punctuale în care se impun remedieri de natură a contribui la creșterea gradului de siguranță rutieră (unele din autospeciale erau depășite din punct de vedere tehnic, nu erau dotate cu centuri de siguranță sau acestea erau rupte, iar în unele cazuri spătarele scaunelor destinate deținuților erau prevăzute cu spătare de mică înălțime, fapt ce face dificil transportul persoanelor pe distanțe lungi, cu atât mai mult cu cât majoritatea scaunelor destinate persoanelor private de libertate sunt confecționate din material plastic).

În acest context, având în vedere aspectele rezultate în urma anchetelor efectuate opinăm următoarele:

Potrivit art. 46 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, transportarea persoanelor condamnate se realizează cu respectarea cerințelor de aerisire și iluminare, precum și a celor privind siguranța mijloacelor de transport, în condiții care să nu producă acestora suferințe fizice umilitoare.

În acest sens, menționăm faptul că, transportul deținuților trebuie să fie efectuat în condiții optime din punct de vedere al siguranței rutiere. Prin urmare, în contextul prevederilor legale mai sus menționate, constatăm că atât sarcina stabilirii cerințelor specifice pe care trebuie să le îndeplinească autospeciile destinate transportului persoanelor private de libertate, cât și activitățile de mentenanță și verificare periodică a acestora, revin spre competență Administrației Naționale a Penitenciarelor prin Unitatea de Logistică și Achiziții Centralizate a Poliției Penitenciare.

Prin urmare, apreciem că la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor se impune verificarea tuturor autospecialelor destinate transportului deținuților și remedierea urgentă a problemelor identificate, alternativ cu achiziționarea unor autospeciale noi, care să corespundă din punct de vedere tehnic și al siguranței rutiere, în cazurile în care acest lucru se impune, scop în care considerăm că este absolut necesară atât atribuirea fondurilor bănești necesare, cât și alocarea resursei umane corespunzătoare.

Față de cele expuse,

în contextul art. 22 alin. (1) din Constituția României privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, potrivit căruia dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate;

în contextul art. 34 alin. (1) din Constituția României privind dreptul la ocrotirea sănătății, potrivit căruia dreptul la ocrotirea sănătății este garantat;

în contextul dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1518/2024 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor, potrivit cărora, activitatea Administrației Naționale a Penitenciarelor se desfășoară în conformitate cu prevederile Constituției României, republicată, ale Declarației Universale a Drepturilor Omului, ale Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, ale Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale protocoalelor adiționale, cu recomandările Consiliului Europei cu privire la tratamentul deținuților, cu dispozițiile Legii nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, republicată, cu completările ulterioare, ale Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare;

în contextul art. 46 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, potrivit cărora, transportarea persoanelor condamnate se realizează cu respectarea cerințelor de aerisire și iluminare, precum și a celor privind siguranța mijloacelor de transport, în condiții care să nu producă acestora suferințe fizice umilitoare;

în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituție coroborat cu art. 1 și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

în vederea realizării scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice,

Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. **Administrația Națională a Penitenciarelor** va pune în valoare dispozițiile art. 46 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, potrivit cărora, transportarea persoanelor condamnate se realizează cu respectarea cerințelor de aerisire și iluminare, precum și a celor privind siguranța mijloacelor de transport, în condiții care să nu producă acestora suferințe fizice umiltoare și, pe cale de consecință, va dispune verificarea tuturor autospecialelor destinate transportului persoanelor private de libertate aflate în dotare (din punct de vedere al siguranței rutiere) și remedierea de îndată a problemelor identificate, astfel încât atât persoanele private de libertate, cât și personalul supraveghetor, să fie transportat în condiții maximă de siguranță rutieră;
2. **Administrația Națională a Penitenciarelor** va proceda la identificarea fondurilor financiare necesare atât casării autospecialelor care nu mai îndeplinesc condițiile necesare transportului deținuților, cât și achiziționării unor autospeciale noi, în cazul în care acest lucru se impune;
3. **Administrația Națională a Penitenciarelor** va comunica instituției Avocatul Poporului dacă își însușește prezenta Recomandare.

Avocatul Poporului,

